

La Mulți și Binecuvântați ani!

Motto:

"Vârsta este înălțimea la care Dumnezeu ne binecuvântează să urcăm pe scara vieții"

Ing. Ion Anton, la a 81-a aniversare

Despre numele Ion

"Se pare că ION este numele cel mai răspândit de pe glob (desigur, în variante specifice diferitelor limbi).

▪ Numele Ion ne vine din[^] ebraicul lehoanan, redus la lohanán. Acesta este compus din două părți: lo: prescurtare obișnuită pentru lehova (Dumnezeu) și verbul hanan: a avea milă, a face favoare (din care verb se și trage numele Ana) – deci traducerea lui lohanán este "Din grația lui Dumnezeu; Dumnezeu s-a îndurat", adică o formulă de mulțumire adresată Cerului de părinții care-și doreau foarte mult un copil.

- Din acest străvechi lohanán au derivat, mai întâi la... greci Ioánnes, apoi la latini lohánnes.

- De aici, mai ales după secolul IV d.Cr., dar, cu sporită intensitate, după anul 1000, numele s-a răspândit în toată Europa:

- la nemți Johann (sau Hans),
- la englezi John,
- la italieni Giovanni (sau Gianni),
- la unguri Janos,
- la ruși Ivan,
- la cehi și polonezi Ian,
- la olandezi tot Ian,
- la francezi Jean,
- la spanioli Juan,
- la irlandezi Sean,
- la armeni Horbanés apoi Ovanes,
- la arabi Hana,
- la greci Iannis etc.

- La români, o primă atestare documentară a numelui ar fi cea din 1247, în Diploma Cavalerilor Ioaniți, care vorbește de un conducător pe nume Ioan, cneaz al unei formațiuni de prin nordul Olteniei. ▪□ Variantele românești ale numelui sunt nenumărate; alături de cele două principale (Ion, cea populară, și Ioan, cea cultă) există:

• Ioanete, Ioncea, Ioncel, Ivancea, Ivașcu, Iova, Itu, Ianache, Enache, Iancu, Ene, Encea, Oancea, Oncică, Oniciu, Ioanid, Ioanichie, Ionițoiu, Ioanițoaia, bașca puzderie de diminutive și hipocoristice*:

• Nacu, Nelu, Nela, Nică, Nica, Cica, Nilă, Niță, Nițu, Onaș, Onășel, Nucu, Oana.

▪□ La acestea se adaugă nume de familie care-l conțin pe Ion, produse de influența greacă: •"Caragiani, Caragiale, Caraion, Carianopol, Papaiani, Mavroiani ș.a.," precum și variantele datorate înrîuririi apusene:

•"Jana, Janina, Gianina, Giani, Geanu, Gioni etc.

După opinia lui Ion Aurel Candrea, numele Ion ar predomina, pe meleagurile noastre, în proporție de 70 la sută, dar Graur găsește exagerată estimarea; în statistici locale, Cristian Ionescu citează proporții de circa 30 la sută.

În mitologia greacă, Ion a fost fiul, de o legendară înflăcărare și impetuozitate, al lui Apollo și al Creusei, și a domnit peste pământurile care i-au păstrat numele: Ionia și, de la acestea, Insulele Ionice și Marea Ionică, în vestul Greciei.

Victor Kernbach menționează și o divinitate folclorică a mitologiei românești, pe Ion Sîntion, frate de cruce al lui Crăciun, arcaș și eliberator al divinității supreme.

Nicolae Densușianu îl pune în legătură cu zeul Ianus, cel cu două fețe, bizuindu-se pe quasi-coincidența zilelor celebrării. În creștinismul popular românesc, lui Ion Sîntion i s-a substituit, târziu, figura Sfântului Ioan Botezătorul, deși nu au nimic comun.

Credința spune că minunea cea mai de seamă petrecută după ce Sfântul Ioan l-a botezat pe Mîntuitor a fost aceea că s-a sfărîmat contractul prin care Adam își vînduse Diavolului sufletul său și pe al urmașilor săi.

În BUCOVINA, se spune că de Sînt-Ion se "botează gerul", adică începe să se moaie, și vremea se îmbună. Așa să fie!

Tot în acea zonă, se socotește că Sf. Ioan Botezătorul este patronul pruncilor, care-i păzește de nenorociri. În ARDEAL, se zice că dac-a venit Sîn-Nicoară pe cal alb, pleacă Sînt-Ion pe cal negru, adică se "înfrînge" iarna, se duce. Așa să fie!

În MUNTENIA, era datina de a se boteza de Sînt-Ion, cu agheazmă, și viile, grădinile, vitele și ogoarele. Tot aici, în sudul nostru cel de toate zilele, Simion Florea Marian nota că Sfântul Ion se serbează mai mult de către femei, fără bărbați, fiindcă aceasta ar fi ziua, citez: "cînd femeia e tot așa de mare ca și bărbatul". Am încheiat citatul și zic iar: Așa să fie!

O LEGENDĂ care circulă în toate provinciile românești și care s-a transformat și în colindă, spune că Sînt-Ion a fost blestemat de maică-sa să se prefacă în fiară de pădure. El s-a transformat în pui de căprioară și trăit astfel 9 ani și 9 zile. Apoi, s-a făcut din nou om, a înălțat o mînaștire și abia după aceea l-a botezat pe Isus Cristos, zice legenda noastră.

Dar de "iordănitari" ați auzit? Ei sunt, în Muntenia, un fel de colindători de Sf. Ioan, care-și încep umbletul încă din seara de Bobotează.

Merg prin case, cîntă Iordanul (ceea ce cîntă și preotul în ajunul Bobotezei) și "iordănesc", adică stropesc pe membrii familiei cu apă sfințită și apoi îi ridică în sus de trei ori. (Prin unele părți, acest obicei se mai numește și "vălărit")!

**Autorul articolului
George Pruteanu**

Pe Ioni sau pe Ioane, dacă-i prind "iordănitarii", îi duc pe sus la gîrlă sau la fîntînă ca să-i "scalde"; în cazuri mai bune, Ion sau Ioana scapă doar cu cîteva găleți de apă turnate în cap.

Numai dacă-i cinstesc foarte-foarte bine pe iordănitari reușesc să rămînă neiordăniți.

Dar bag seama ca și eu vă iordănesc cam de mulțișor. E cazul să mai mîntui. Tuturor Ioanelor și Ionilor, pozitivi, negativi sau neutri, mai mari, mai mici sau mai egali, doar trei vorbe le mai spun: SĂ FIE FERICIȚI!

Ion sau Ioan provine de la "Yochana", nume evreiesc, însemnând:

"Binecuvîntarea Domnului!"